

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+ 373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P. Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Nr. 8/12 – 6/18 din 17 mai 2018

**Dlui Mihai Poalelungi,
Președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova**

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
mun. Chișinău,

Stimate domnule Președinte,

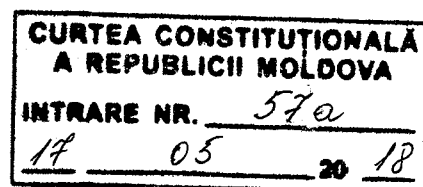
Prin prezenta, în baza hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 14 mai 2018, Vă expediem, spre examinare, sesizarea privind verificarea constituționalității articolului 3 alineat (1); articolului 4 alineat (2) litera b), c); alineat 3 litera b) și alineat 4 litera b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 472 – 477 din 27 decembrie 2016, articolul 947) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova și verificarea constituționalității sintagmei „cu titlu onorific” din articolul 13¹ alineat (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 20 – 24 din 29 ianuarie 2016, articolul 44) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.

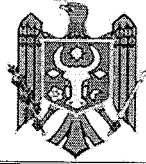
Anexă: Sesizarea.

Cu respect,

Președintele
Curții Supreme de Justiție

Ion Druță

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+ 373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P.Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax: (+373 22) 21 87 68
e-mail: info@csj.md

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28,
mun. Chișinău,

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

1) Obiectul sesizării

În sensul articolului 2 din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Legea nr. 199/2010) și articolul 5 din Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (Legea nr. 355/2005), funcția de demnitate publică este funcția publică care se ocupă, prin mandat obținut direct, în urma alegerilor organizate, sau, indirect, prin numire, în condițiile legii.

Astfel, în baza anexei din Legea nr. 199/2010, rezultă că din categoria funcțiilor cu demnitate publică fac parte:

- Președinte, judecător, judecător asistent al Curții Constituționale
- Președinte, membru al Consiliului Superior al Magistraturii cu activitatea de bază în Consiliu
- Președinte, vicepreședinte, judecător al Curții Supreme de Justiție
- Președinte, vicepreședinte, judecător al curții de apel
- Președinte, vicepreședinte, judecător al judecătoriei.

Pe de altă parte, judecătorii au calitatea de magistrați în acord cu articolul 3 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (Legea nr. 544/1995).

Până la adoptarea Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor (Legea nr. 328/2013), magistrații erau salariați în conformitate cu Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul în sectorul bugetar.

În cazul de față, potrivit articolului 6 alin. (2) din Legea nr. 355/2005, retribuirea totală a unui judecător/magistrat și procuror cuprindea: (1) salariul lunar prevăzut în anexa nr. 3 și (2) sporul pentru gradul de calificare (clasificare) deținut, stabilit în cuantumul prevăzut în anexa nr. 9.

Prin urmare, salariul de funcție al judecătorilor la judecătoria a constituit 4 200 de lei, al judecătorilor la curțile de apel – 5 200 de lei și al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție – 6 000 de lei. Totodată, mărimea sporului pentru grad de calificare se achita după cum era specificată în anexa 9 din Legea nr. 355/2005: judecător de grad superior – 500 de lei; judecător de gradul întâi – 400 de lei; judecător de gradul doi – 350 de lei; judecător de gradul trei – 300 de lei; judecător de gradul patru – 250 și judecător de gradul cinci – 200 de lei.

În același context, potrivit alin. (3) din articolul 6 din Legea nr. 355/2005, judecătorii beneficiau lunar de un spor în cuantum de până la 20 % din salariul lunar pentru păstrarea secretului de stat în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercițiul funcțiunii. La fel, conform articolul 8 alin. (1) și (2) din legea sus - menționată, magistraților li se acorda anual ajutor material și premii cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrate.

Mai mult, în conformitate cu articolul 29 alin. (4) din aceeași lege, judecătorii cu grad științific de doctor habilitat sau doctor în științe în specialitatea ce corespunde obligațiilor funcției și care desfășoară muncă științifico-metodică în specialitate, beneficiau de spor pentru grad științific. Așadar, sporul pentru grad științific sau pentru titlu științifico-didactic se acordă proporțional timpului lucrat în limitele duratei zilnice normale a timpului de muncă sau ale unei sarcini didactice și nu se majorează în cazul muncii prin cumul în afara orelor de program.

Pe baza celor prezentate, Plenul Curții Supreme de Justiție conchide că magistrații primeau plată pentru salariu de funcție și sporuri pentru grad de calificare, pentru păstrarea secretului de stat și pentru grad științific. În plus, judecătorii se bucurau de dreptul de a primi anual un ajutor material și premiu pentru sărbători.

În continuare, Plenul Curții Supreme de Justiție notează că, la 21 ianuarie 2014, a intrat în vigoare Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor.

În motivarea scopului adoptării acestei legi, autorul a indicat că dispozițiile Legii nr. 355/2005 acoperă inefficient restricțiile și exigențele impuse judecătorilor în exercitarea funcției, iar actualele condiții de salarizare nu corespund statutului de magistrat. Prin urmare, s-a arătat necesitatea imperioasă de reglementare a salarizării judecătorilor printr-un act legislativ special cu amendarea ulterioară a legislației în vigoare (anexă nr.1).

La 1 septembrie 2014, au fost operate mai multe modificări legislative la Legea nr. 355/2005, prin intermediul Legii nr. 146 din 17 iulie 2014 (M.O. nr. 256-260/29 august 2014, art. 577, în vigoare din 1 septembrie 2014).

În nota informativă a legii sus - indicate, s-a menționat că s-a urmărit scopul aducerii în concordanță a legislației în domeniul salarizării cu Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013, dar și în scopul realizării unor măsuri de politică

salarială prevăzute în cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2014 – 2016 și Legea bugetului de stat pentru anul 2014 (anexa 2).

Plenul Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de contencios constituțional a verificat proiectul Legii nr. 146/2014 referitor la salarizarea judecătorilor și a funcționarilor publici din cadrul instanțelor judecătorești. Așadar, s-a decis că noul sistem de salarizare propus pentru colaboratorii din cadrul instanțelor judecătorești nu corespunde exigențelor articolului 6 din Constituția Republicii Moldova. Totodată, s-a recunoscut constituțional textul „realizat în anul precedent celui de gestiune” din art. 1 alin. (1) al Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor, în redacția Legii nr. 146 din 17 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, cu condiția compensării diferenței de salariu pentru judecătorii aflați în funcție la data intrării în vigoare a Legii nr. 146 din 17 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

La acest capitol, legislatorul a introdus o excepție la articolul 1 alin. (2) din Legea nr. 355/2005, potrivit căreia dispozițiile cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar se aplică tuturor persoanelor care dețin funcții de demnitate publică **în afara celor cu statut de magistrat**. În esență, s-au exclus compartimentele din Legea nr. 355/2005, în care se reglementau modul și condițiile de salarizare al judecătorilor din toate instanțele. În special, legislatorul a înlăturat în mod expres sporul pentru gradele de calificare a unui judecător (art. 6 alin. (2)) și sporul pentru păstrarea secretului de stat (art. 6 alin. 3). La fel, s-a exclus sporul pentru grad științific sau pentru titlul științifico-didactic (art. 29 alin. (4) sublineat 2).

Ulterior, prin Legea nr. 152 din 1 iulie 2016 (M.O. nr. 245-246, art. nr. 517, publicat la 30 iulie 2016, iar în vigoare din 1 august 2016), s-a abrogat integral articolul 6 alin. (2) din Legea nr. 355/2005. Or, până la adoptarea Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratura, procurorii beneficiau de salarizarea în baza sistemului vechi. Prin urmare, legislatorul a precizat că atât procurorilor, cât și judecătorilor li se vor aplica aceleași principii de salarizare (anexă nr. 3).

La 18 august 2017, prin Legea nr. 153 din 14 iulie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, s-a completat articolul 6 din Legea nr. 355/2005 cu alin. (2²) și s-au introdus plăți de stimulare pentru persoanele care dețin funcții de demnitate publică. În sensul dat, aceste plăți se achită lunar, concomitent cu plata salariului, și se stabilesc separat pentru fiecare persoană care deține funcție de demnitate publică, proporțional cu salariul lunar stabilit în anexa nr.3 și cu salariul funcției stabilit în anexa nr.12, calculate conform metodei stabilite în anexa nr.3¹ (anexa 4).

În momentul de față, potrivit art. 28 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii din Republica Moldova sunt salariați în condițiile și în modul stabilite de Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor. Însă, până la 26 iunie 2015, articolul sus – citat era întemeiat pe Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Substituirea Legii nr. 355/2005 cu Legea nr. 328/2013 a fost efectuată în baza art. II, pct. 6 din Legea nr. 107 din 28 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (anexa 5).

În nota informativă, autorii au indicat că, la 21 ianuarie 2014, a intrat în vigoare noua Lege nr. 328/2013 privind salarizarea judecătorilor, fiind necesar modificarea articolului 28 din Legea nr. 544/1995, în vederea efectuării trimiterii exprese la noile norme referitoare la salarizarea judecătorilor.

Având în vedere succesiunea evenimentelor evocate *supra* și prevederile Legii nr. 328/2013, *componentele salariului lunar al unui magistrat* au fost modificate și, în prezent, constau din: salariul de funcție (art. 3 alin. (1) lit. a)); spor pentru vechimea în muncă (art. 4 alin. (2), (3) și (4)); ajutor material (art. 6 alin. (1)) și premii unice (art. 6 alin. (2) și (4)).

În același context, conform art. 5 alin. (1) din Legea citată, pentru exercitarea funcției de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, judecătorul beneficiază de un spor pentru exercitarea unor funcții de conducere.

În subsidiar, în articolul 8 legislatorul a prevăzut salariul judecătorului în situații speciale, în particular (i) atunci când judecătorul asigură interimatul funcției de președinte sau de vicepreședinte sau (ii) atunci când judecătorul este transferat sau detașat din funcție pe un termen limitat.

Concluzionând circumstanțele expuse succesiv, Plenul Curții Supreme de Justiție notează că retribuirea totală a unui magistrat, în momentul actual, se formează din

- salariului de bază
- vechimii în muncă
- ajutorului material
- premiilor unice.

În privința sporului pentru conducere și plăților pentru condiții speciale (interimat, transfer sau detașare), Plenul Curții Supreme de Justiție observă că plățile menționate constituie o parte inerentă al oricărei din funcțiile de demnitate publică de conducere, în special, de interimat, transfer sau detașare și urmează a nu fi luate în calcul în continuare.

2) Argumentele aduse în sprijinul pretinselor încălcări ale Constituției Republicii Moldova

În speță, Plenul Curții Supreme de Justiție pretinde că excluderea magistraților din rândul funcțiilor de demnitate publică, în partea ce ține de beneficierea unor sporuri suplimentare la salariul de bază, contravine articolelor 6 și 16 din Constituția Republicii Moldova.

Plenul Curții Supreme de Justiție amintește că jurisprudența Curții Constituționale a dezvoltat principiul separației și colaborării puterilor statului, garantat de articolul 6 din Constituție, și a dedus drept componentă inalienabilă a acestui principiu echilibrul ramurilor puterii de stat, cunoscut sub denumirea „checks

and balances” (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 23 din 9 noiembrie 2011, parag. 17 – 21).

În aceeași ordine de idei, Curtea Constituțională a statuat că pentru a fi în prezența unei încălcări a articolului 16 din Constituție ar trebui ca persoanele aflate în situații similare sau comparabile să fie supuse unui tratament diferențiat și discriminatoriu. Totodată, o distincție este discriminatorie dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, adică atunci când nu urmărește un scop legitim sau nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 12 iunie 2007, parag. 6 și Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013, parag. 43 – 47).

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența sa că, pentru a exista o problemă sub unghiul articolului 14, trebuie să existe o diferență de tratament între persoane aflate în situații comparabile. O astfel de diferență de tratament este discriminatorie dacă este lipsită de o justificare obiectivă și rezonabilă; cu alte cuvinte, dacă nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Statele membre se bucură de o anumită marjă de apreciere pentru a stabili dacă și în ce măsură diferențele dintre situații de altfel analoge justifică o diferență de tratament (a se vedea *Burden vs Regatul Unit al Marii Britanii și Irlanda de Nord (MC)*, 29 aprilie 2008, parag. 60 sau *HÄMÄLÄINEN vs Finlanda (MC)*, 16 iulie 2014, parag. 108).

Motivele excepției de neconstituționalitate se axează, în special, pe considerentele Curții Constituționale, expuse în hotărârea nr. 24 din 10 septembrie 2013, hotărârea nr. 25 din 6 noiembrie 2014 și hotărârea nr. 15 din 2 mai 2017.

(i) Situația similară relevantă

Aplicând principiile descrise *supra*, compararea funcțiilor și a sporurilor la salariul de bază urmează a fi efectuate în baza complexității competențelor solicitate, gradului de responsabilitate al persoanei, precum și în funcție de incompatibilitățile și restricțiile prevăzute de lege.

În mod corespunzător, Plenul Curții Supreme de Justiție observă că Legea nr. 199/2010 enumeră, în anexa sa, o listă exhaustivă de circa 94 de funcții de demnitate publică. De altfel, această lege conține funcții din toate cele 3 ramuri ale puterii de stat, spre exemplu, Președintele Parlamentului, deputații – ramura legislativă; Prim – ministru sau ministrii, Directorul sau directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție și al Serviciului de Informații și Securitate – ramura executivă; președinții instanțelor de judecată și judecătorii – ramura judecătorească.

Cu titlu de concretizare, puterea legislativă, executivă și judecătorească nu pot concura între ele, având sarcina de a-și exercita separat atribuțiile în limitele rigorilor impuse de Constituție, printr-o colaborare reciprocă pentru exercitarea puterii de stat.

În continuare, este de menționat că articolul 6 alin. (2¹) din Legea nr. 355/2005 *echivalează* funcția de demnitate publică, Directorul sau directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție, cu subofițerii și ofițerii (colaboratori) Centrului Național Anticorupție în partea sporurilor la salariul de bază (ex: categorie de calificare, grad special deținut sau spor pentru eficiența în prevenirea și combaterea

corupției). Astfel, capitolul V și articolul 42 alin. (2) din Legea sus-citată confirmă că aceștia beneficiază de sporuri în dependență de cariera lor. În esență, gradele speciale deținute sau categoriile de calificare se raportează la vechimea în muncă (art. 19, 22 sau 24¹ alin. (2)). Aceeași logică juridică se reține și în cazul ofițerilor de informații și securitate, exponenți a ramurii executive, a căror carieră profesională este reglementată de Capitolul II, secțiunea a 2-a, din Legea nr. 179 din 19 iulie 2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate. Totodată, modalitate de numire a persoanelor din cadrul C.N.A.-ului și atribuțiile lor, stabilite în Legea nr. 1104 din 6 iunie 2002, atestă apartenența acestora la ramura executivă a puterii de stat.

Prin urmare, observația, care trebuie luată în considerare de instanța de contencios constituțional, se referă la faptul că activitatea de judecător reprezintă unica funcție de demnitate publică, ce nu poate fi asimilată integral unei funcții de conducere din șirul celor inserate în anexa Legii nr. 199/2010 (directori, președinți sau guvernatori). Or textul legii citate face distincție între funcția de judecător și funcția de președinte/vicepreședinte de instanță judecătorească, iar Legea nr. 328/2013 fixează un anumit spor la salariul de bază pentru acest fapt în articolul 5. În aceeași ordine de idei, potrivit articolului 20 alin. (1) din Legea nr. 544/1995, cariera judecătorilor presupune promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară. Însă, chiar și în lipsa numirii într-o funcție de conducere sau promovării și transferării la o altă instanță, **judecătorul exercită puterea judecătorească**, de regulă, până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, ceea ce reprezintă o garanție a mandatului și un element de bază al independenței lui. De fapt, funcția acestuia nu este condiționată de procedurile enunțate mai sus. Astfel, durata activității unui magistrat nu este comparabilă cu perioada mandatului unui director, președinte sau guvernator, care este unul limitat în timp (4, 5 sau 7 ani) și, după caz, fără posibilitatea numirii pentru un nou mandat. Cu alte cuvinte, funcția de magistrat este analoagă cu o carieră profesională de ofițer de informații și securitate, colaborator al Centrului Național Anticorupție sau cu un alt tip de funcționar public, după ansamblul situațiilor și efectelor juridice care intervin de la apariția raporturilor de serviciu până la data încetării acestuia în condițiile legii. Mai mult, evoluția carierei fiecărei activități din cele menționate constituie o opțiune individuală a fiecărei persoane și este reglementată de legi speciale sau regulamente.

Spre exemplu, în cazul magistraților, dezvoltarea profesională constituie punctul de pornire pentru conferirea și avansarea lor în gradele de calificare cu titlu onorific în acord cu punctul 13 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 534/18 din 17 iunie 2014. Aceeași circumstanță se constată în situația funcțiilor comparabile mai sus, fiind analizată succint în alineatul anterior.

Din această perspectivă, pe de o parte, situația judecătorilor poate fi similară cu situația funcțiilor de demnitate publică, de vreme ce obțin funcția prin numire indirectă și sunt unicii reprezentanți ai ramurii judecătorești. Mai mult, persoanele respective au o funcție generală, cea de exercitare a puterii de stat, și deși au atribuții care diferă după conținut, nu poate fi ignorat principiul egalității ramurilor puterii de stat și colaborarea acestora în exercitarea prerogativelor ce le revin.

Iar, pe de altă parte, magistrații pot fi comparați cu toate categoriile de colaboratori din capitolul V din Legea nr. 355/2005, întrucât, de regulă, activitatea acestora nu se rezumă la un mandat restrâns în timp, dar la o carieră profesională până la plafonul de vârstă, ce se demonstrează prin conferirea anumitor grade de calificare sau grade speciale obținute în baza vechimii de muncă, experienței sau pregătirii profesionale.

La fel, salariul lunar și sporurile pentru funcțiile de demnitate publică sau acelea asimilate sunt prevăzute, în general, în Legea nr. 355/2005. În același timp, retribuiția judecătorului, care este, la fel, o funcție de demnitate publică, este specificată în Legea nr. 328/2013. Cu toate acestea, până la adoptarea Legii nr. 328/2013, salarizarea magistraților se efectua în conformitate cu aceeași Lege nr. 355/2005.

Drept consecință, Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că magistrații și funcțiile de demnitate publică sau funcțiile din capitolul V din Legea nr. 355/2005 sunt suficient de similare și pot fi comparate, atunci când pentru exercitarea mandatului aceștia pot beneficia de sporuri suplimentare la salariul de bază.

(ii) Diferența de tratament

În urma analizei Legii nr. 355/2005 și Legii 328/2013, Plenul Curții Supreme de Justiție nu contestă retribuiția totală a unui magistrat în comparație cu o altă funcție de demnitate publică în privința salariului de bază, ajutorului material, premiilor unice, sporului pentru conducere și plăților pentru condiții speciale (interimat, transfer sau detașare). Este evident că plățile respective constituie o parte inerentă al oricărei din funcțiile de demnitate publică, fie de conducere sau, după caz, judecător, procuror, ministru, deputat sau colaborator din capitolul V din Legea nr. 355/2005.

Prin urmare, spre deosebire de cele menționate, Plenul Curții Supreme de Justiție constată că legislatorul oferă persoanelor cu funcție de demnitate publică, cu excepția magistraților, **(i) spor pentru păstrarea secretului de stat și (ii) pentru grad științific, dar și (iii) plăți de stimulare.** La fel, ramura legislativă și executivă achită plăți distincte, și anume, **(iv) sporul pentru categoria de calificare și (v) pentru gradele speciale.** În plus, deputații sau directorul/directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție beneficiază de **(vi) indemnizații lunare pentru chirie în situația în care nu dispun de apartament/locuință de serviciu.**

Cu titlu de precizare, potrivit punctului 68 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013, necesitatea menținerii unui echilibru al nivelului de salarizare între funcționarii publici care contribuie și asistă pe cei care exercită puterea în stat ***nu exclude posibilitatea stabilirii unor salarii mai mari pentru judecători în raport cu salariile reprezentanților puterilor legislativă și executivă.*** Această ultimă constatare se bazează pe interdicțiile și restrângerile pe care le implică statutul judecătorilor.

Astfel, prezenta sesizare se referă la tratamentul diferențiat, fără o justificare rezonabilă și obiectivă, din partea legislativului și executivului, în procesul modificărilor și abrogării legilor privind stabilirea sporurilor la salariul de bază pentru funcția de judecător, care este una de demnitate publică, în raport cu celelalte funcții

de demnitate publică și celor din capitolul V, incluse în Legea nr. 199/2010 și Legea nr. 355/2005. În plus, articolul 2 alin. (1) din Legea nr. 328/2013, stabilește că sistemul de salarizare a judecătorilor se stabilește ținându-se seama de **principiul separării puterilor în stat**, de rolul judecătorilor în realizarea actului justiției, de incompatibilitățile și restricțiile prevăzute de lege pentru aceștia, precum și de exigențele impuse prin documentele internaționale cu privire la funcționarea eficientă a sistemului judecătoresc și statutul magistraților.

Deopotrivă, faptele relatate accentuează dezechilibrul salarial și instituțional dintre puterile legislativă, executivă și judecătorească.

(iii) Scopul legitim și proporționalitatea.

În primul rând, Plenul Curții Supreme de Justiție reiterează că sporurile, descrise mai sus, la salariul de bază al unui magistrat au fost excluse în temeiul articolului II, punctelor 1, 3, 9 din Legea nr. 146 din 17 iulie 2014; articolului XIX, punctului 2 din Legea nr. 152 din 1 iulie 2016; articolului VIII, punctului I din Legea 153 din 14 iulie 2017 și articolului II, pct. 6 din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 107 din 28 mai 2015.

În al doilea rând, impedimentul legal de stabilire a acestor plăți este întemeiat pe faptul că articolul 3 alin. (1) din Legea nr. 327/2013 prevede expres că salariul lunar al unui magistrat constă numai din salariul de funcție și sporul pentru exercitarea unor funcții de conducere. Așadar, deși articolul 2 alin. (1) din Legea nr. 328/2013 stabilește principiile de funcționare a sistemului de salarizare a judecătorilor, ramurile executive și legislative nu au întreprins măsuri de a echilibra componentele puterii de stat în urma operațiunilor legislative invocate mai sus.

Mai mult, Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013 confirmă că interzicerea discriminării consacrată în articolul 16 din Constituție se extinde și în privința articolul 6 din Constituție referitor la principiul separației și colaborării puterilor. În acest sens, Curtea Constituțională s-a pronunțat deja, în ceea ce privește necesitatea menținerii unui tratament echivalent între ramura judecătorească și celelalte două ramuri ale puterii de stat (a se vedea punctul 63).

Din cercetarea notelor informative anexate la legile de modificare/abrogare sus – menționate, se deduce că excluderea magistraților de la beneficierea unor sporuri a avut drept scop aducerea în concordanță a legislației în domeniul salarizării cu Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 și Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013. Totodată, autorii Legii nr. 153/2017 au argumentat necesitatea introducerii plăților stimulatorii pentru asigurarea autonomiei decizionale autorităților publice în motivarea persoanelor care deține funcții de demnitate publică. Deci, în opinia ramurilor executive și legislative, care au fost inițiatorii acestor legi, la adoptarea acestor acte normative s-a urmărit un scop legitim, rezumând că au ajustat dispozițiile Legii nr. 355/2005 la rigorile Legii nr. 328/2013.

Totuși autorii au invocat în notele informative, în calitate de reper Legea nr. 328/2013 și Hotărârea Curții Constituționale nr. 24/2013, însă au ignorat faptul că sistemul de salarizare a judecătorilor se stabilește cu respectarea principiului separării

puterilor în stat și a componentei inalienabile a acestui principiu echilibrul ramurilor puterii de stat, cunoscut sub denumirea „checks and balances”.

În consecință, atât Parlamentul, cât și Guvernul au avut sarcina pozitivă de a demonstra raționamentul care a stat la bază stabilirii unor categorii diferite de sporuri la salariul de bază a magistraților în raport cu acele fixate celorlalte funcții de demnitate publică. La fel, în vederea atingerii scopului respectiv, trebuia de probat necesitatea excluderii judecătorilor din sfera de beneficiere a acestor plăți.

A) Sporul pentru păstrarea secretului de stat și pentru grad științific, dar și plățile de stimulare

Plenul Curții Supreme de Justiție notează că rolul funcției de magistrat, complexitatea activității desfășurate și gradul de responsabilitate, dar și incompatibilitățile și restricțiile prevăzute de lege nu au fost modificate după adoptarea Legii nr. 327/2013 cu privire la salarizarea judecătorilor. De altfel, Curtea Constituțională a subliniat că puterea judecătorească soluționează litigiile de drept apărute în societate, inclusiv ca rezultat al acțiunilor celor două puteri. Din aceste considerente, calitatea actului justiției, ca act emanat de la puterea judecătorească, este direct proporțională cu nivelul independenței judecătorilor și cu sprijinul acordat acestora atât de puterea legislativă, cât de și cea executivă (a se vedea punctul 69 din Hotărârea 24/2013).

În realitate, cauzele civile, penale sau de contencios administrativ în continuare pot conține informații calificate ca secrete de stat, iar judecătorii, în anumite spețe, au obligația de a examina în exercițiul funcției legalitatea actelor emise de autoritățile publice, care cuprind atare informații sau alte fapte ce pot fi raportate la asemenea date. Spre exemplu, din această categorie fac parte cauzele civile, examinate în procedură de contencios administrativ, cu privire la contestarea avizelor întocmite de Serviciul de Informații și Securitate.

Cu privire la sporurile pentru gradele științifice, se evidențiază că o condiție pentru a candida pentru funcția de judecător constă în faptul că persoana să aibă o diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia în acord cu art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 544/1995. Nu poate fi negat nici faptul că o bună parte din magistrați sunt profesori sau cercetători științifici în domeniul dreptului. Or, potrivit articolul 8 din legea menționată, judecătorul nu poate să ocupe orice altă funcție publică sau privată, cu excepția activității didactice și științifice. Luând în considerare incompatibilitățile și restricțiile prevăzute de lege, dar și dispozițiile articolul 29 alin. (4) din Legea nr. 355/2005 până la modificări, este evident că un grad științific sau un titlu științifico – didactic în domeniul dreptului corespunde obligațiilor funcției de magistrat. De fapt, se accentuează legătură solidă dintre funcția pe care o deține și profesiile didactice sau cercetările pe care le poate desfășura un magistrat.

Așadar, exceptarea judecătorului de la ambele sporuri nu și-a găsit rezonabilitate în articolul II, punctele 3 și 9 din Legea nr. 146 din 17 iulie 2014.

În subsidiar, articolul II, pct. 6 din Legea nr. 107 din 28 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative nu specifică într-un mod previzibil

dacă magistrații sunt beneficiari a unor plăți stimulatorii, fiind indicat, în general, în articolul 8 alin. (2)¹ că persoanele care deține funcții de demnitate publică pot primi plăți de stimulare, concomitent cu salariul. Totuși articolul 1 alin. (2) din Legea 355/2005 prevede că prevederile prezentei legi se aplică persoanelor cu funcții de demnitate publică cu excepția celor cu statut de magistrat. Mai mult, deși articolele 6 și 29 din aceeași lege stipulează expres că sporurile nu se achită magistraților, articolul 8 alin. (2)¹ nu impune o asemenea restricție. În atare condiție, textul legii este lipsit de coerență și claritate.

Prin urmare, Plenul Curții Supreme de Justiție conchide că, în cazurile de față, autorii legilor nu au justificat obiectiv și rezonabil excluderea sporurilor analizate *supra* pentru magistrați. Astfel, este cert că domeniul legislativ este un instrument dinamic și viu, iar acesta nu trebuie ajustat doar la o lege specială, după caz, Legea nr. 328/2013. În realitate, orice modificare legislativă, în special în partea ce se referă la salarizarea judecătorilor, urmează a fi făcută în baza principiilor consfințite în articolele 6, 16, 116 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și jurisprudența Curții Constituționale

B) Sporurile pentru categoria de calificare și pentru gradele speciale

În această parte, Plenul Curții Supreme de Justiție nu contestă gradele speciale.

Cu privire la sporul pentru categoria de calificare, Plenul Curții Supreme de Justiție amintește că articolul 6 alin. (2) din Legea nr. 355/2005 (redacția în vigoare din 2 august 2013, în baza modificărilor prin Legea nr. 174 din 12 iulie 13, M.O. nr. 167-172/2 august 2013 art.536) indica că retribuiția totală a unui judecător/magistrat cuprindea, totodată, **sporul pentru gradul de calificare (clasificare)** deținut, stabilit în cuantumul prevăzut în anexa nr. 9. Ulterior, magistratul a fost exceptat de la aplicarea acestei dispoziții, care, într-un final, a fost abrogată de Legea nr. 152/2016.

În acest context, urmează de notat că Legea nr. 544/1995 deosebește vechimea în muncă de gradele de calificare a judecătorilor. Respectiv, potrivit articolul 5, constituie vechime în magistratură perioada în care persoana a îndeplinit funcțiile prevăzute la art.3. Iar, potrivit articolul 13¹ alin. (1) și (2), gradele de calificare ale judecătorilor **au un caracter onorific** și sunt conferite pentru înalt profesionalism, merite deosebite în domeniul justiției și îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu. Modul și condițiile de acordare a gradelor de calificare se stabilesc prin Regulamentul Consiliului Superior al Magistraturii, adoptat prin hotărârea nr. 534/18 din 17 iunie 2014.

În aceeași ordine de idei, Plenul Curții Supreme de Justiție notează că articolul 13¹ privind gradele de calificare a judecătorilor a fost introdus prin Legea nr.153 din 5 iulie 2012 (Monitor Oficial nr. 185 din 31 august 2012, art. 620).

În motivarea modificărilor legislative, autorii au argumentat în nota informativă că gradele de calificare vor avea un caracter onorific, de apreciere a meritelor deosebite ale judecătorilor și nu vor influența nivelul lor de salarizare (anexa nr. 6). Deci, un alt argument obiectiv și rezonabil nu a fost susținut în justificarea adoptării acestui proiect de legi.

Pe de altă parte, Guvernul Republicii Moldova a propus Parlamentului, spre examinare, proiectul de Lege nr. 319 din 27 decembrie 2012 (M.O. nr. 49-55 din martie 2013, art.154), prin care s-a completat Legea nr. 1104/2002 cu articolul 24¹ ce vizează gradele de calificare a colaboratorilor din cadrul Centrului Național Anticorupție. Autorul proiectului a sugerat importanța deosebită a categoriilor de calificare și procedura de acordare, precum și practica altor instituții cu statut special. Astfel, s-a decis includerea în proiect a normelor ce țin de conferirea categoriilor de calificare colaboratorilor Centrului Național Anticorupție (anexa nr. 7).

Verificând noțiunea de categorie de calificare pentru colaboratorii Centrului Național Anticorupție specificat în art. 24¹ din Legea nr. 1104/2002, rezultă că conferirea categoriilor de calificare colaboratorilor Centrului are drept scop aprecierea și stimularea perfecționării profesionale, îmbunătățirea calității și eficienței muncii, sporirea responsabilității în exercitarea atribuțiilor de serviciu, precum și aplicarea unui sistem de motivare a colaboratorilor. În funcție de pregătirea profesională, de vechimea în muncă, de cunoștințele teoretice și abilitățile practice, se stabilesc următoarele categorii de calificare pentru colaboratorii Centrului: a) specialist de categoria II; b) specialist de categoria I; c) specialist de categorie superioară. Modul și condițiile de conferire a categoriilor de calificare colaboratorilor Centrului, precum și de acordare a adeverințelor și insinelor aferente acestora, se stabilesc printr-un act normativ al Centrului.

La fel, aceeași situație se observă și în cazul ofițerilor de informații și securitate. Așadar, potrivit articolul 23 din Legea 170/2007, în funcție de nivelul de pregătire profesională și de rezultatele din activitate, ofițerului de informații i se atribuie categoria de calificare a II-a, I ori superioară. Modul și condițiile de atribuire a categoriilor de calificare se stabilesc prin act normativ al Serviciului.

Pe cale de consecință, Directorul sau directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție primește un spor bănesc pentru acest calificativ în conformitate cu articolul 6 alin. (2¹) din Legea nr. 355/2005. Conjunctura prezentată este identică cu funcțiile comparabile din capitolul V, articolul 21 alin. (3) din Legea nr. 355/2005.

Spre deosebire de subiecții analizați, Plenul Curții Supreme de Justiție susține că magistrații nu primesc asemenea sporuri bănești, chiar dacă aceste plăți reprezintă aceleași caracteristici și sunt în esență identice. Or, în lipsa unor temeuri pertinente, legislatorul a definit gradele de calificare pentru judecători ca fiind cu titlu onorific.

Un alt aspect decisiv rezidă în cuantumul plăților pentru aceste sporuri.

Cu privire la acest aspect, Plenul Curții Supreme de Justiție reiterează că anterior, până la abrogare, sporul pentru grad de calificare se achita într-o mărime fixă, după cum era specificată în anexa 9 din Legea nr. 355/2005 (redacția Legii din 8 februarie 2013): judecător de grad superior – 500 de lei; judecător de gradul întâi – 400 de lei; judecător de gradul doi – 350 de lei; judecător de gradul trei – 300 de lei; judecător de gradul patru – 250 și judecător de gradul cinci – 200 de lei.

În momentul de față, directorul sau directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție și funcțiile comparabile din capitolul V din Legea nr. 355/2005, beneficiază de sporuri pentru grad de calificare în valoarea prevăzută la articolul 21 alin. (3) din Legea citată. Astfel, potrivit dispozițiilor legale, sporurile pentru categoriile de calificare se stabilesc specialiștilor de categoriile superioară, întâi și a

doua și din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, colaboratorii Centrului Național Anticorupție, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice în mărime de **30, 20, respectiv 15% din salariul de bază**.

În speță, definirea identică, dar producerea unor efecte diferite asupra salarizării funcțiilor de demnitate publică în urma stabilirii sporurilor pentru gradele de calificare, între autorități poziționate pe aceeași scară în ierarhia instituțională a puterii în stat, constituie un tratament discriminatoriu și un dezechilibru salarial. Din acest considerent, sintagma „cu titlu onorific” din articolul 13¹ din Legea nr. 544/1995 și cuantificarea diferită a sporurilor pentru gradele de calificare poate fi calificată ca o încălcare a principiilor stabilite în Hotărârea Curții Constituționale nr. 24/2013 și articolului 2 din Legea nr. 328/2013.

C) Mărimea sporului pentru vechime în muncă față de salariul de bază

Plenul Curții Supreme de Justiție subliniază că articolul 4 alin. (2), (3) și (4) din Legea nr. 328/2013 prevede salariul de funcție al judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești, curților de apel și Curții Supreme de Justiție, care se mărește o dată la 6 ani cu 0,2 sau 0,3.

În particular, în baza unui simplu calcul matematic, salariul de funcție al unui judecător din cadrul instanței judecătorești constituie 3,0 salarii medii pe economie pentru judecătorul care are o vechime în muncă în funcție de judecător de până la 6 ani, iar pentru magistratul cu o vechime de la 6 la 12 ani este de 3,2 salarii medii. Respectiv, pentru acel judecător cu o vechime de peste 12 ani, salariul este de 3,5 salarii medii pe economie.

Deci, inițial salariul de bază pentru un judecător de la o instanță judecătorească în raport cu vechimea de muncă de 6 – 12 ani se mărește cu **circa 6,6 %**, iar după încă 6 ani cu **circa 16,6 %**. Respectând aceeași logică, în cazul judecătorilor de la curțile de apel, deducem că salariul, ce se raportează la o vechime în muncă de peste 12 ani, se mărește cu **circa 7,5 %**, iar în privința celor de la Curtea Supremă de Justiție **cu circa 4,1 %**, dacă vechimea lor de muncă este de peste 16 ani.

În contrast, directorul sau directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție și funcțiile comparabile din capitolul V din Legea nr. 355/2005 beneficiază de sporuri pentru vechime în felul următor, prevăzut în articolul 21 alin. (2) din Legea nr. 355/2005:

Vechimea în muncă	Sporul, în % față de salariul de bază, ținându-se cont de sporul pentru grad militar (special)
De la 2 la 5 ani	15
De la 5 la 10 ani	25
De la 10 la 15 ani	30
De la 15 la 20 ani	35
Peste 20 ani	40

Cu titlu de observație, poate fi remarcat că nota informativă la Legea nr. 328/2013 nu a prevăzut și nu a precizat nicio justificare pentru calcularea într-o

asemenea modalitate a salariul de bază a judecătorilor în asociere cu vechimea în muncă a magistraților (anexa nr. 1).

Având în vedere modalitate de comparare și considerentele punctelor 75 – 76 din Hotărârea Curții Constituționale 24/2013, Plenul Curții Supreme de Justiție preia motivarea instanței de contencios constituțional și notează că salarizarea diferită pentru exercitarea unor atribuții identice sau similare după complexitate între autorități poziționate pe aceeași scară în ierarhia instituțională a puterilor în stat urmează a fi calificată ca un tratament discriminatoriu. Or tratarea unei persoane sau a unui grup de persoane într-o manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă constituie discriminare.

D) Indemnizații lunare pentru chirie în situația în care nu dispun de apartament/locuință de serviciu

Plenul Curții Supreme de Justiție amintește că, prin articolul IX din Legea nr. 90 din 4 decembrie 2008, articolul 30 din Legea nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.117–119, art.946), cu modificările ulterioare, se exclude.

Articolul 30 din legea sus – citată (redacția din 13 februarie 2009) prevedea asigurarea judecătorului cu locuință. Astfel, conform alineatului 1, în cazul în care judecătorul nu este asigurat cu locuință sau este necesară îmbunătățirea condițiilor lui locative, ori nu i s-a atribuit suprafața de 15 m2 suplimentară convenită, autoritatea administrației publice locale este obligată ca în cel mult 6 luni de la data apariției sus-numitelor circumstanțe să asigure judecătorul cu locuință (apartament sau casă) luând în calcul suprafața locativă suplimentară de 15 m2 . (2) După încheierea a 10 ani de activitate în calitate de judecător, locuința se transmite gratuit judecătorului în proprietate privată. (3) În cazul în care judecătorului nu i se acordă spațiu locativ în condițiile alin. (1), în perioada de pînă la primirea locuinței, el are dreptul la compensarea din contul instituției în care activează a cheltuielilor pentru închirierea (subînchirierea) unei locuințe provizorii, în quantumul prevăzut de contractul de închirierea (subînchirierea) a locuinței, dar care să nu depășească salariul de funcție al chiriașului. (4) Familiei judecătorului decedat i se păstrează dreptul de a primi locuință în temeiurile existente la data decesului.

În concluzie, în cazul de față, magistrații care nu sunt asigurați cu locuință, dar sunt numiți, transferați sau detașați într-un loc diferit de locul de trai, nu au dreptul la compensarea cheltuielilor pentru închirierea unei locuințe.

Diferit de situația evocată, deputații Parlamentului Republicii Moldova sau directorul/directorul adjunct al Centrului Național Anticorupție și colaboratorii acestei autorități beneficiază de indemnizații lunare pentru chirie în situația în care nu dispun de apartament/locuință de serviciu. Această împrejurare își găsește fundament juridic în articolul 40 alin. (8) din Legea nr. 1104/2002 și articolul 26 alin. (3) din Legea nr. 39/1994.

În aceeași ordine de idei, Plenul Curții Supreme de Justiție observă că sistemul judecătoresc duce lipsă de judecători în raioanele din Republica Moldova. Acest fapt

conduce la imposibilitatea suplinirii locurilor vacante în aceste instanțe judecătorești, iar, drept consecință, la încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzelor deduse judecării și la dificultatea distribuirii aleatorii a dosarelor sau la formarea colegilor civile/penale în instanțele date.

La acest capitol, sunt incidente considerentele Curții Constituționale din Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011:

„95. Caracterizând esența puterilor statului, Curtea menționează că puterea legislativă este reprezentanța directă a poporului, care este titularul suveranității naționale. Din aceste considerente, ea deține bugetul țării și determină regulile de comportament al tuturor persoanelor fizice și juridice în societate. Puterea executivă este formată de cea legislativă, ea fiind diriguitorul surselor bugetare acordate de legislativ și deținătorul prerogativelor de gestionare operativă a bunurilor și acțiunilor societății. Puterea judecătorească însă nu deține nici una din aceste funcții majore. Ea rezolvă de drept litigiile apărute în societate ca rezultat al acțiunilor celor două puteri. Din aceste considerente, calitatea actului justiției, ca act emanat de la puterea judecătorească, este direct proporțională cu nivelul independenței puterii judecătorești și cu sprijinul acordat acesteia atât de puterea legislativă, cât și de puterea executivă.

96. Curtea reține că unicul exponent al puterii judecătorești este judecătorul. Statutul constituțional al judecătorului nu constituie privilegiul lui personal, ci un bun al întregii societăți, fiind chemat să asigure protecția eficientă a drepturilor fiecărui membru al societății. Remunerația judecătorului, în care intră orice mijloc de asigurare materială sau socială, reprezintă una din componentele de bază ale independenței lui, fiind o contrabalansă la restricțiile, interdicțiile și responsabilitățile impuse lor de societate. Numai menținerea acestui echilibru permite justițiabililor de a manifesta încredere în competența, independența și imparțialitatea judecătorilor.”

La fel, Hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 2 mai 2017 a reiterat în punctul 62:

„62. Într-o democrație autentică, atât guvernării, cât și poporul trebuie să recunoască că judecătorul, care trebuie să decidă, în ultimă instanță, asupra vieții, libertății și drepturilor omului, pe lângă un înalt profesionalism și o reputație ireproșabilă, trebuie să posede o **independență materială și un sentiment de siguranță cu privire la viitorul său. Statul are obligația de a stabili remunerația judecătorului astfel, încât aceasta să compenseze efortul și responsabilitățile lui** și să fie pe măsura statutului și funcțiilor pe care le exercită, iar **menținerea remunerației este una dintre garanțiile independenței judecătorului.**

63. Incompatibilitățile și interdicțiile stabilite pentru judecători prin Legea fundamentală și dezvoltate prin legea specială, precum și responsabilitățile și riscurile aferente profesiei, impun reglementarea dreptului la salariu al judecătorului corespunzător statutului lor.”

Având în vedere cele menționate, tratamentul diferențiat, privind achitarea unor indemnizații lunare pentru chirie în situația în care funcțiile similar relevante cu cele de magistrat, manifestat de executiv și legislativ față de judecători, nu a fost justificat obiectiv și rezonabil, iar în decursul ultimelor 8 ani nu a fost redresat printr-o modalitate compatibilă cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.

iv) Concluziile

Plenul Curții Supreme de Justiție, analizând textele notelor informative, care au justificat excluderea judecătorilor de la beneficierea unor sporuri la salariul de bază, opinează că obiectivul urmărit de autorii legilor nu este suficient de important pentru a argumenta limitarea impusă magistraților în această parte și măsurile date nu sunt destinate să îndeplinească scopul rațional referitor la aceasta. În plus, exceptarea

magistraților de la plata sporurilor indicate în speță au depășit necesarul pentru atingerea obiectivului urmărit, în concret, s-au ignorat principiile de bază ale sistemului de salarizare a judecătorilor prevăzute la articolul 2 din Legea nr. 328/2013 și principiile din Hotărârea Curții Constituționale nr. 24/2013, nr. 25/2013 și nr. 15/2017.

Din această perspectivă, Plenul Curții Supreme de Justiție consideră că articolele 3 alin. (1); 4 alin. (2) lit. b), c); 3 lit. b); 4 lit. b) din Legea nr. 328/2013 și sintagma „cu titlu onorific” din articolul 13¹ din Legea nr. 544/1995 nu corespund exigențelor articolelor 6, 16 din Constituția Republicii Moldova și jurisprudenței Curții Constituționale în domeniul respectiv.

3) Cerințele Plenului Curții Supreme de Justiție

Din motivele prezentate mai sus și în baza articolelor 38 alin. (1) lit. d) și 39 din Codul jurisdicției constituționale, Plenul Curții Supreme de Justiție

S O L I C I T Ă :

- 1) Primirea spre examinare a prezentei sesizări.
- 2) Verificarea constituționalității articolului 3 alineat (1); articolului 4 alineat (2) litera b), c); alineat 3 litera b) și alineat 4 litera b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 472 – 477 din 27 decembrie 2016, articolul 947) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.
- 3) Verificarea constituționalității sintagmei „cu titlu onorific” din articolul 13¹ alineat (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 20 – 24 din 29 ianuarie 2016, articolul 44) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.

Președintele

Curții Supreme de Justiție

Ion Druță

**Plenul Curții Supreme de Justiție
a Republicii Moldova**

H O T Ă R Ă R E

Cu privire la sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității articolului 3 alineat (1); articolului 4 alineat (2) litera b), c); alineat 3 litera b) și alineat 4 litera b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 472 – 477 din 27 decembrie 2016, articolul 947) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova și verificarea constituționalității sintagmei „cu titlu onorific” din articolul 13¹ alineat (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 20 – 24 din 29 ianuarie 2016, articolul 44) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. a), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, conducându-se de prevederile art. 2 lit. b) și art.16 lit. b) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Plenul Curții Supreme de Justiție,

hotărăște:

A sesiza Curtea Constituțională referitor la verificarea constituționalității articolului 3 alineat (1); articolului 4 alineat (2) litera b), c); alineat 3 litera b) și alineat 4 litera b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 472 – 477 din 27 decembrie 2016, articolul 947) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova și verificarea constituționalității sintagmei „cu titlu onorific” din articolul 13¹ alineat (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995, cu privire la statutul judecătorilor (în redacția publicată în Monitorul Oficial nr. 20 – 24 din 29 ianuarie 2016, articolul 44) în raport cu articolele 6, 16 din Constituția Republicii Moldova.

**Președintele
Curții Supreme de Justiție**

 Ion Druță

Chișinău,
14 mai 2018
nr. 8